

Dato: Januar 2015

E-mail: olch@balk.dk
Kontakt: Ole Christiansen (olch)
Sagsnr.: 15.20.00-P22-2-14

Ballerup Kommunes Aktiveringsstrategi 2015

1. Baggrund og formål

Den aktive indsats i form af tilbud om vejledning, opkvalificering, virksomhedsaktivering og mentorstøtte er afgørende elementer i beskæftigelsesindsatsen. Samtaler og kontaktførelse i jobcentret samt virksomhedskontakt og jobformidling er de øvrige væsentligste elementer i beskæftigelsesindsatsen, som også spiller sammen med andre sektors indsats i forhold til bl.a. uddannelse, sociale forhold og sundhed.

Denne strategi beskriver, hvilke principper Jobcentret lægger til grund for den aktive indsats, når borgerne aktiveres, evt. selv vælger tilbud, og deltager i indsatsen. Samt principper for beskæftigelsesrådets tilvejebringelse af relevante interne og eksterne tilbud, som sikrer optimale resultater indenfor de økonomiske rammer for indsatsen.

Aktiveringsstrategien lægger den langsigtede politiske linje for den lokale aktive indsats i lyset af de seneste års mange reformer, som tilsammen har ændret rammerne for alle dele af beskæftigelsesindsatsen. Der er tale om akutupakkerne og reformerne angående førtidspension, fleksjob og ressourceforløb, kontant- og uddannelseshjælp, sygedagpenge og jobafklaringsforløb samt beskæftigelsesreformen vedr. indsatsen overfor forsikrede ledige. Dertil kommer den forventede reform af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet med virkning fra 2016.

Baggrunden for den nye aktiveringsstrategi er endvidere nye lokale flerårige mål for beskæftigelsesområdet fra 2015, som er vedtaget i forbindelse med beslutning om forøgelse af jobcentrets lønsum.

De nye mål for beskæftigelsesområdet handler om en generel udvikling i antallet af offentligt forsørgede på niveau med resten af landet samt forstærkede resultater på en række områder:

- Færre ledige unge
- Færre sygedagpengemodtagere
- Flere i fleksjob

Ambitionerne for en helhedsorienteret og sammenhængende indsats på tværs af forvaltningssektorer danner ligeledes baggrund for aktiveringsstrategien. Det gælder ikke mindst formuleringerne vedrørende 'Sammenhængende udviklingsforløb 0-25 år' i den politiske aftale om budget 2015.

Værdigrundlaget for den aktive indsats er, at borgere med ledighed eller sygdom mv. skal have en individuel, målrettet indsats tilrettelagt med borgeren i centrum og tæt inddragelse, som bedst muligt sikrer job- eller uddannelsesvalg og giver varige muligheder for en stabil jobsituation. Alle aktive tilbud skal have dette som mål.

Nøgleordene for den aktive indsats og de enkelte aktiveringstilbud er således, at de skal forbedre borgerens jobchancer mest muligt – tilbuddene skal have høje "jobeffekter" eller sikre svagere gruppers "progression" imod arbejdsmarkedet. Kvaliteten og effekterne af tilbuddene skal samtidig holdes op imod prisen, så borgerne sikres et optimalt udbytte af den samlede aktive indsats indenfor de ressourcemæssige rammer.

Jobcentret anvender i dag tilbud, som ikke på alle områder er tilstrækkeligt udviklede ift. målgruppernes behov samt effekt og kvalitet sammenholdt med prisen. Bag aktiveringsstrategien ligger således et løbende udviklingsarbejde for at sikre bedst mulige tilbud i det rette antal og sammensætning - og til den rette pris. Det drejer sig om interne kommunale tilbud, de tilbud der købes hos eksterne leverandører, og tilbud på virksomhederne.

Det er samtidig en målsætning, at der kan skabes frirum inden for bevillingen til at iværksætte nye initiativer på tilbudsområdet, der giver større effekter, og dermed forbedret økonomi for kommunen. Inden for rammen skal det sikres, at hvert enkelt tilbud er afpasset i indhold og varighed, som samlet optimerer muligheden for effekt og omkostningsbevidsthed.

Det er en konklusion i forbindelse med forarbejdet til aktiveringsstrategien, at:

- Omfanget af virksomhedsaktivering er for lavt: De ledige borgere er gennemsnitligt i virksomhedspraktik og løntilskud i en for lav andel af året, og der er brug for flere virksomhedsrettede tilbud. Derfor er der iværksat en videreudvikling af "virksomhedsstrategien", som sikrer flere målrettede tilbud på virksomheder, og som dermed kan løfte aktiveringsgraden på en både effektiv og billig måde.
- Effekten af vejledningsaktivering er for lav: For få ledige borgere kommer i job eller uddannelse efter endt deltagelse i vejledningstilbud.
- Prisen på vejledningsaktivering er høj: Samlet set betaler Ballerup Kommune en højere gennemsnitlig ugepris for vejledningstilbud end andre kommuner i forhold til hvad der ud fra en effektvurdering er optimalt.

Det er samtidig en konklusion, at der på økonomiområdet og i dimensioneringen af de enkelte tilbudstyper fortsat skal arbejdes for at udnytte de muligheder for flexi-

bilitet, der kan skabes inden for bevillingen. Det kræver omstillingsparathed i vores tilbud, og hvordan vi anvender tilbud, således at de samlede muligheder bliver til bedst mulig gavn for de ledige borgere. Dette vil betyde, at der skal ændres på indhold og volumen i egne tilbud og projekter.

2. Kompetente borgere træffer kompetente valg - Pejlemærker i den nye aktiveringsstrategi (Empowerment)

Borgere med ledighed og sygdom mv. i Ballerup, har i lighed med øvrige borgere pligter og rettigheder. Mange ledige borgere er alene i kontakt med Jobcentret, fordi de mangler et job eller pt. ikke er i stand til at varetage et ordinært arbejde. *Borgernes* mål og ambitioner for fremtidigt job og uddannelse er det vigtigste pejlemærke for indsatsen. Og *borgerens* initiativ, ressourcer og løsninger skal være omdrejningspunkt for vejen tilbage i job. For langt de fleste borgere med ledighed og sygdom mv. er jobcentrets eneste opgave at understøtte dette.

Borgere i Ballerup uden job har ret til selv at finde deres nye arbejde eller uddannelse, og det er en grundlæggende holdning, at borgerne skal støttes i muligheden for selv at træffe afgørende beslutninger om deres arbejdsliv. Disse valg kan det være Jobcentrets opgave at kvalificere, men udgangspunktet er borgerens eget valg.

De borgere, som selv kan og vil finde job/uddannelse skal understøttes i sin egen indsats og egne valg for fremtiden. Det er "empowerment"-tænkningen på beskæftigelsesområdet. Støtten sker primært via samtalerne i jobcentret og virksomhedsrettede tilbud, og i mindre grad med tilbud om vejledningskurser, som har lavere effekter.

Omvendt skal borgere med ledighed eller sygdom, som enten ikke selv kan eller ikke vil finde job/uddannelse, opleve en støttende og motiverende indsats, og at der stilles krav til dem. Blandt andet på baggrund af reformerne skal der foretages tydelige prioriteringer i beskæftigelsesindsatsen, og alle borgere "kan ikke få lige meget". Det er grundlæggende, at de som ikke kan finde job ved egen hjælp skal tilbydes jobrettet opkvalificering/aktivering og støtte til jobsøgning, særligt hvis det realistisk kan bringe dem i job. De som ikke ønsker et arbejde skal motiveres, herunder opleve rådighedsafprøvning/sanktion, særligt hvis det realistisk kan bringe dem i job.

Udover den i beskæftigelseslovgivningen fastlagte "ret og pligt" indsats bygger den aktive indsats bygger på følgende pejlemærker:

- Empowerment
- Aktivt medborgerskab
- Borger der kan selv, skal selv
- Målet er varigt job
- Enhver kontakt til arbejdsmarkedet er bedre end ingen
- Alle har ret til at komme på en arbejdsplads
- Vejen til varigt job går via uddannelse, især for mange unge

3. Tilgrænsende politikker og strategier

Der er en række tilgrænsende politikker og strategier til beskæftigelsesområdets aktiveringsstrategi, fx:

- Ungeområdet og indsatser i det tværgående samarbejde om 0-25 årige.
- Indsatser på Social og Sundhedsområdet, herunder den kommende Sundhedsplan.

Jobcentret har en virksomhedsstrategi, som er vedtaget i Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget. Som led i investeringen i Jobcentret med Kommunalbestyrelsesbeslutning i efteråret 2014, styrkes det virksomhedsrettede samarbejde.

I forlængelse af ØKU's beslutning om jobcentrets fremtidige lønsum gennemføres således en yderligere styrkelse af "Virksomhedsservice", som er sektionen for virksomhedskonsulenterne i Jobcentret.

Beskæftigelsesområdets indsats er et væsentligt fundament for at få kommunes Erhvervspolitik indfriet. Kontakten til virksomhederne i Ballerup ligger i Jobcentret som led i rekrutteringssamarbejde, sygedagpengesager og samarbejder om aktive tilbud.

4. Delstrategier for hver konkret målgruppe

4.1 Borgere som er fyldt 30 år eller har en uddannelse

Denne målgruppe består især af dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, hvoraf nogle har meget lang ledighedsanciennitet, andre har ustabil arbejdsmarkedstilknytning med hyppige ledighedsperioder, nogle er dimittender, og andre er ledige med kun en enkeltstående ledighedsperiode. Personer på arbejdsmarkedsydelse og den nye efterfølgende kontantydelse indgår også i målgruppen.

Som udmeldt af Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget er målet for hver enkelt borger i målgruppen, at de hurtigst muligt kommer i job og opnår stabil arbejdsmarkedstilknytning.

Ifølge lovgivningen er der bl.a. følgende minimumskrav til indsatsen overfor målgruppen:

- Aktivisering af dagpengemodtagere én gang seneste efter 3-6 måneders ledighed, mens kravet om gentagen aktivisering før evt. overgang til arbejdsmarkedsydelse er afskaffet med beskæftigelsesreformen.
- Virksomhedsaktivisering af jobparate kontanthjælpsmodtagere senest efter 3 måneders ledighed, og derefter aktivisering hver 6. måned.
- Aktivt tilbud til aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere senest efter 6 måneder, og derefter hver 12. måned. Aktive tilbud kan enten være aktivisering eller mentorstøtte.
- Ufaglærte borgere har ret til realkompetencevurdering og læse-, skrive- og regnekurser.

Med de nye mål for beskæftigelsesområdet relaterer der sig ikke særlige resultatmål til denne målgruppe udover det generelle mål om en ledighedsudvikling på niveau med resten af landet eller bedre, hvilket bl.a. skal baseres på en forstærket virksomhedsrettet indsats.

Udover minimumskravene prioriteres følgende indsatser til målgruppen:

- Indsatsen overfor borgere, som vil, men ikke selv er i stand til at finde job, skal prioriteres, hvis den realistisk kan hjælpe folk i arbejde. Der er således tale om en prioriteret indsats overfor en "mellemgruppe" med gode grundlæggende forudsætninger men arbejdsmarkedsrelaterede udfordringer som følge af langvarig ledighed, ringe uddannelse, manglende erhvervserfaring, dimittendledighed el.lign.
- Der er samtidig en fokus på ressourcestærke ledige borgere, som kan komme hurtigt i job, både af hensyn til at nå så lav ledighed som muligt, og for at understøtte jobbesættelsen i virksomhederne.
- Ledige borgere med job på hånden skal vide, at jobcentret kan bevilge evt. nødvendig jobrettet opkvalificering til at bestride det pågældende job, enten før eller i starten af ansættelsen.
- Opkvalificering af især ufaglærte dagpengemodtagere, når det understøtter den ledige borgers egne mål og ambitioner – herunder løft fra ufaglært til faglært.
- Borgere med manglende lyst og vilje til job skal straks rådighedsafprøves og/eller sanktioneres, og en motiverende indsats i form af fx vejledning eller snusepraktik kan prioriteres, hvis det realistisk kan hjælpe den ledige borger i job.

De ledige borgere, som selv kan og vil finde job eller udvikle sig i retning af arbejdsmarkedet, skal selv. Der er primært tale om nyledige. I udgangspunktet prioriteres denne gruppe ikke med en aktiv indsats udover minimumsaktivering. Deres bestræbelser understøttes derimod primært via samtalerne i jobcentret. Minimumsaktivering overfor denne gruppe skal bestå af virksomhedsrettede tilbud, evt. opkvalificering.

Mål for omfanget af den aktive indsats fastsættes årligt. Der tilstræbes følgende fokus i den aktive indsats, herunder særligt virksomhedsaktivering og mentorstøtte:

- Dagpengemodtagere med mere en 3 måneders ledighed: Virksomhedstilbud er primære redskab.
- Jobparate kontanthjælpsmodtagere med mere en 3 måneders ledighed: Virksomhedstilbud er primære redskab, om nødvendigt suppleret med vejledning/opkvalificering.
- Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere: Et stort omfang af mentorstøtte, som suppleres med vejledning/opkvalificering eller forsøg med let virksomhedsaktivering.

På kort sig indebærer delstrategien for målgruppen især følgende væsentlige tiltag overfor målgruppen:

- Fokusering af indsatsen på især virksomhedsrettet aktivering, men også øget fokus på opkvalificering af ufaglærte
- Tydeligere prioritering af den såkaldte mellemgruppe af langtidsledige og dimitterende m.fl., som har dårlige jobchancer, selvom de ikke har sociale problemer el.lign. udover ledighed
- Øget fokus på intensivt kontaktføreløb, herunder jobsøgning og rådighedsafprøvelse.

4.2 Bborgere under 30 år uden uddannelse

Denne målgruppe består især af uddannelseshjælpsmodtagere, hvoraf nogle har været ledige siden de fyldte 18, andre har haft skiftende tilknytning til job og ud-

dannelse, nogle er psykisk sårbare, og nogle har små børn og ringe overskud til at uddanne sig. Også unge ufaglærte modtagere af dagpenge, arbejdsmarkeds- og den kommende kontantydelse indgår i målgruppen.

Målet for hver enkelt borger i målgruppen er, at de hurtigst muligt gennemfører en uddannelse, alternativt at de kommer direkte i arbejde. Med de nye mål for beskæftigelsesområdet er der særligt fokus på denne målgruppe, idet Ballerup har en overledighed blandt unge ift. landsgennemsnittet. Aktuelt er overledigheden faldende, og målet er at denne tendens fastholdes, så overledigheden halveres. På langt sigt ønskes overledigheden blandt de unge helt udryddet.

Ifølge lovgivningen er der bl.a. følgende minimumskrav til indsatsen overfor målgruppen:

- Aktivering af uddannelseshjælpsmodtagere første gang senest efter 1 måneds ledighed, og derefter som hovedregel aktiveringsforløb med højst 4 ugers pause. Alternativ mentorstøtte, hvis personen ikke er i stand til at deltage i aktivering.
- De åbenlyst uddannelsesparate skal som udgangspunkt arbejde for ydelsen, fx i nyttejob eller i virksomhedspraktik.
- Ufaglærte skal testes for, om de kan læse, skrive og regne, og efter behov tilbydes kurser heri.
- Aktivering af dagpengemodtagere én gang seneste efter 3 måneders ledighed, mens kravet om gentagen aktivering er afskaffet med beskæftigelsesreformen

Udover minimumskravene prioriteres følgende indsatser til målgruppen, hvor uddannelse er i fokus og et hovedmål er, at unge får en god start:

- Indsatsen overfor en "mellemløbet" af uddannelsesparate, som forventes at kunne påbegynde en uddannelse indenfor ca. et år men ikke på helt kort sigt, , prioriteres med klart fokus på forberedelse og motivation ift. at sikre uddannelsesstart ved de (halv)årlige optag til ordinære uddannelser. Indsatsen gennemføres gerne i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og kan bl.a. bestå i vejledningstilbud, kortvarige/afklarende snusepraktikker, længere virksomhedspraktik og brobygning til uddannelse.
- De "åbenlyst uddannelsesparate", som kan på påbegynde en uddannelse på helt kort sigt, kan og skal i høj grad selv finde og påbegynde uddannelse (alternativt job). Men de er ikke alle motiverede hertil, og derfor skal virksomhedsindsatsen, herunder nyttejob, prioriteres til denne gruppe, jf. mantraet om at målgruppen "skal arbejde for ydelsen" ønskes denne målgruppe "straksaktiveret".
- Den uddannelsesrettede indsats overfor de unge forsørgere prioriteres fortsat særligt, både af hensyn til de unge og deres børn.
- Uddannelsesstilbuddene STU og EGU vil fortsat indgå i indsatsen overfor de svageste unge. Men den aktive indsats skal primært rette sig mod uddannelser i det ordinære uddannelsessystem, herunder den nye 2-årige Kombineret Ungdomsuddannelse (KU).
- Indsatsen for fastholdelse i uddannelse prioriteres i form af bl.a. mentorstøtte.

Mål for omfanget af den aktive indsats fastsættes årligt. Der tilstræbes følgende fokus i den aktive indsats, herunder særligt virksomhedsaktivering og mentorstøtte:

- Åbenlyst uddannelsesparate og dagpengemodtagere: Stort omfang af virksomhedsaktivering, herunder nyttejob

- Uddannelsesparate, som ikke er "åbenlyst" uddannelsesparate: Stort omfang af vejledning og virksomhedsaktivering
- Aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere: Et stort omfang af mentorstøtte, som målrettet suppleres med vejledning

På kort sig indebærer delstrategien for målgruppen især følgende væsentlige tiltag overfor målgruppen:

- Tydeligere opprioritering indenfor målgruppen af mellemgruppen af uddannelsesparate, der forventes at kunne påbegynde en uddannelse indenfor ca. et år, samt på de unge forsørgere
- Yderligere fokusering af indsatsen overfor dagpengemodtagere og især åbenlyst uddannelsesparate på virksomhedsrettet aktivering
- Fokusering af indsatsen med henblik på afklaring, ansøgning og optag til ordinær uddannelse

I målgruppen af unge under 30 år, er der en del ressourcetsvage unge med komplekse problemer udover ledighed, fx psykiske, sundhedsmæssige eller socialt relaterede udfordringer. Denne gruppe vil det ofte være vanskelige at gennemføre en isoleret uddannelsesrettet indsats for i Jobcentret, og mange aktiviteter i samarbejde med Social- og Sundhedsområdet vil være nødvendige for at disse unge kommer så langt, at den direkte uddannelsesrettede indsats kan gennemføres.

4.3 Sygedagpengemodtagere og jobafklaringsforløb

Denne målgruppe består af personer, som er sygemeldt fra beskæftigelse eller dagpenge. Nogle har et job at vende tilbage til, andre har ikke. Nogle er kronikere, nogle er langvarigt alvorligt syge, og andre har et enkelt kortvarigt sygdomsforløb.

Målet for hver enkelt borger i denne målgruppe er tilbagevenden til job – jo før, jo bedre. Med de nye mål for beskæftigelsesområdet er der særligt fokus på denne målgruppe, idet Ballerup i en periode har haft en ugunstig udvikling i antallet af sygedagpengemodtagere, og denne tendens skal brydes.

Indsatsen skal bringe/fastholde den sygemeldte så tæt på arbejdsmarkedet som muligt, og helst på den arbejdsplads hvor den sygemeldte er ansat. Derfor er det vigtigste redskab en delvis raskmelding så hurtigt som muligt.

I de tilfælde, hvor en delvis raskmelding ikke er mulig – fordi den sygemeldte ikke er i stand til dette eller ikke har et job at vende tilbage til – træder en målrettet og behovsbestemt beskæftigelsesindsats til, ofte i et helhedsorienteret samspil med en behandlingsindsats eller anden social-/sundhedsindsats.

Den aktive beskæftigelsesindsats på sygedagpenge området har de seneste år haft et beskedent omfang i Ballerup, og området skal generelt opprioriteres. Det gælder især den virksomhedsrettede indsats, men også i forhold til mestringskurser, stress-/smertehåndteringskurser og andre vejledningstilbud, mentor/stresscoach, tilbud om hjælpemidler mv., der aktualiseres af sygedagpengereformen.

Generelt gælder der ingen konkrete minimumskrav til den aktive indsats ifølge lovgivningen, men på baggrund af sygedagpengereformen skal der tidligt ske en systematisk screening/visitation af borgerne, og på den baggrund anbefales følgende:

- Forventes sygemeldingen at vare under 8 uger (kategori 1) iværksættes som udgangspunkt ingen aktivitet. Kun hvis personen er sygemeldt fra ledighed, kan der stilles krav til den syge – da gælder indsatskravene for dagpengemodtagere

- Forventes sygemeldingen at vare over 8 uger og vurderes det, at der ikke er behov for en tværfaglig indsats (kategori 2), skal den aktive indsats aftales med den sygemeldte. Indsatsen skal iværksættes tidligt – gerne før 8. uge – og sigte på gradvis tilbagevenden til arbejdsmarkedet, og det anbefales at den primært består af virksomhedsrettede tilbud og evt. mesteringsstilbud.
- I jobafklaringsforløb og sygedagpengesager, hvor kommunen vurderer, at der er behov for en tværfaglig indsats (kategori 3), skal den koordinerende sagsbehandler efter anbefalinger fra rehabiliteringsteamet fastlægge en helhedsorienteret indsats.

Tilrettelæggelsen af en aktiv indsats beror altid på en konkret, individuel vurdering. Ingen må presses ud over, hvad helbredet kan klare, og tilbud skal være rimelige i forhold til borgerens helbredssituation.

På kort sig indebærer delstrategien for målgruppen især følgende væsentlige tiltag overfor målgruppen:

- Styrkelse af tidlig, systematisk screening/visitation af målgruppen.
- En generel intensivering og fremrykning af den aktive beskæftigelsesindsats overfor målgruppen, særligt sygemeldte i kategori 2 (borgere hvis sygemelding forventes at vare over 8 uger og det vurderes, at der ikke er behov for en tværfaglig indsats).
- I særlig grad en intensivering af den virksomhedsrettede indsats med henblik på borgernes gradvise tilbagevenden til arbejdsmarkedet.
- Styrket tværfaglig indsats/koordinering med behandlingssystemet, kommunale sundhedstilbud og andre samarbejdspartner via rehabiliteringsteamet.

Det er en målsætning sammen med de ansvarlige centre/områder at iværksætte en mere intensiv indsats for sygemeldte, der samtidig er ansatte i Ballerup Kommune.

4.4 Fleksjobberettigede

Med de nye mål for beskæftigelsesområdet er der særligt fokus på gruppen af fleksjobberettigede, idet Ballerup ligesom en række andre kommuner med fleksjobreformen har fået en større udfordring med at finde tilstrækkeligt mange fleksjob.

Ledighedsydelse er ikke en passivydelse, derfor skal fleksjobberettigede inden for lovgivningens rammer tilbydes en aktiv indsats svarende til indsatsen overfor jobparate kontanthjælpsmodtagere (jf. ovenfor).

I forhold til tidligere indebærer det en opprioritering og intensivering af den aktive indsats overfor fleksjobberettigede, både hvad angår virksomheds- og vejledningsaktivitet. Indsatsen skal blandt andet sikre, at fleksjobberettigede tager mere ansvar ved selv at søge og opsøge mulige fleksjob.

Der vil samtidig blive arbejdet med visitationen til fleksjob, og om der er indsatser der kan træde i stedet for et fleksjob, fx ressourceforløbslignende aktiviteter.

4.5 Revalidering og ressourceforløb

Både revalidering og ressourceforløb er ydelser, som knytter sig til en særligt intensiv/langvarig og omkostningstung indsats. Revalidering og forrevalidering er typisk en langvarig intensiv beskæftigelsesindsats bestående af først vejledning og derefter uddannelse, alternativt virksomhedsrevalidering. Indsatsen i ressourceforløb

ligger typisk forud for en evt. førtidspension, indsatsen er helhedsorienteret/tværfaglig og typisk langvarig.

Ressourceforløb er således et redskab til bl.a. kontanthjælpsmodtagere en særlig indsats via visitationen i rehabiliteringsteam. Og tilsvarende er revalidering et redskab til at sikre en gruppe af kontanthjælps- og sygedagpenge-modtagere en særlig indsats.

Visitationspraksis og indhold i forhold til revalidering og ressourceforløb er således væsentlige parametre i den samlede prioritering af indsatsen overfor borgere med de ringeste jobchancer.

Antallet af ressourceforløb – og dermed omfanget af den langvarige helhedsorienterede indsats – vil stige de kommende år i takt med at visitationen til ressourceforløb fortsætter, mens kun få ressourceforløb afsluttes. Målgruppen for ressourceforløbet er borgere, hvor det er overvejende sandsynligt, at de i fravær af en særlig indsats vil komme på førtidspension.

De senere år er anvendelsen af revalidering og især forrevalidering faldet. Også i de kommende skal revalidering kun blive anvendt i særlige tilfælde, hvor det skønnes hensigtsmæssigt. Frem for revalidering prioriteres det at udnytte mulighederne for opkvalificering i ressource- og jobafklaringsforløb samt uddannelse af ufaglærte på dagpenge/kontanthjælp. Endvidere sigter den uddannelsesrettede indsats overfor uddannelseshjælpsmodtagere på, at både de stærke og lidt svagere unge udnytter almindelige uddannelsesmuligheder på ordinære vilkår (SU mv.).

5. Sammenfatning af behovet for aktiveringstilbud

Der er behov for flere virksomhedsrettede tilbud i beskæftigelsesindsatsen, og for andre vejledningstilbud end de hidtidige. Det er den overordnede konsekvens af aktiveringsstrategien.

De konkrete mål for omfanget af den aktive indsats overfor de enkelte målgrupper ("aktiveringsgrader") fastsættes årligt. For jobcentrets vedkommende udarbejdes indsats- og handleplaner på baggrund af målene.

Virksomhedsrettede tilbud

Der er behov for flere virksomhedsrettede tilbud til en lang række målgrupper – især aktiveringstilbud i private virksomheder. Det gælder både personer på kontant- og uddannelseshjælp, sygedagpenge og jobafklaringsforløb, fleksjobberettigede og dagpengemodtagere.

Den politiske prioritering af virksomhedsaktivering hænger sammen med at jobeffekten af virksomhedsrettede tilbud typisk er markant højere end jobeffekten af andre tilbud, forudsat at personen er klar til at begå sig på en virksomhed. Og dels hænger behovet for flere virksomhedsrettede tilbud sammen med at de fleste ledige borgere selv ønsker at komme i virksomhedspraktik eller løntilskud.

Behovet for flere virksomhedstilbud dækker over et behov for en række forskellige typer tilbud, som kan tjene flere formål, herunder:

- Både løntilskudsstillinger, virksomhedspraktikker og nyttejob samt flere fleksjob.
- Behovet for flere tilbud i private virksomheder er særlig stort.

- Især virksomhedsaktivering med manuelle opgaver uden særlige kompetencekrav – men også tilbud til faglærte ledige borgere og ledige borgere med specialkompetencer.
- Nyttejob og andre virksomhedstilbud mhp. rådighedsafprøvning.
- Snusepraktikker til svagere ledige borgere mhp. afklaring af job- og uddannelsesdrømme.
- Længerevarende tilbud, som kan give nyuddannede den første jobberfaring, understøtte ufaglærtes brancheskift, understøtte langtidslediges udvikling i af en jobidentitet mv.

I 2013 og 2014 har i størrelsesordenen 150-200 fuldtidspersoner¹ været i virksomhedsaktivering indenfor hele jobcentrets målgruppe. Det anslås, at behovet fremadrettet vil være minimum dobbelt så stort med en uændret målgruppe.

Vejledning, opkvalificering, uddannelse og mentorstøtte

På baggrund af kontanthjælps- og beskæftigelsesreformerne er der fra lovgivers side lagt op til et generelt fald i omfanget af vejledningsaktivering af ledige borgere i forhold til tidligere.

For Ballerups vedkommende forventes dette opvejet af den intensiverede indsats overfor borgere på ledighedsydelse og sygedagpenge/jobafklaringsforløb samt øget brug af opkvalificerings- og uddannelses tilbud til ufaglærte ledige borgere. Det samlede omfang af ikke-virksomhedsrettet aktivering ventes således at være uændret, men med en sammensætning, som betyder en lavere andel af vejledning og en vejledningsindsats med højere kvalitet og effekt i forhold til prisen.

Endvidere skal behovet for vejledning, opkvalificering og uddannelse ses i lyset af

- De ledige og syge borgeres egne ønsker til indsatsens mål og indhold.
- Den samlede vifte af interne og eksterne tilbud på tværs af beskæftigelses- og social-/sundhedsområdet.
- Behovet for bredde og fleksibilitet i aktiveringstilbuddene, jf. nedenfor.

Anvendelsen af uddannelses tilbud skal målrettes, bl.a. grundet beskæftigelsesreformen, som indebærer en højere prioritering af jobrettet opkvalificering af ledige borgere. Køb af uddannelse til ledige borgere inden for rammen skal nøje afpasses med den effekt, der kan forventes at tilbuddet, samt mulighederne i uddannelses-systemet på ordinære vilkår (SU mv.) for især de unge.

På baggrund af kontanthjælpsreformen og ovenstående delstrategier forventes behovet for mentorstøtte ikke at kunne dækkes indenfor det statslige refusionsloft, hvor der ydes 50 pct. statsrefusion af mentorudgifterne. Dette vil i de kommende år lægge pres på de samlede udgifter til den aktive indsats, og der skal arbejdes på at frigøre midler til mentorindsatsen vha. blandt andet lavere priser på aktivering.

Større fleksibilitet

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget ønsker at indsatsen for de ledige borgere skal ske på baggrund af de ledige borgeres behov, evner og muligheder, og at de ledige borgere selv er centrale i den samlede plan for at komme i job eller uddannelse. De ledige borgere skal selv have holdninger til bedst mulige tilbud for at nå målet, og

---

¹ Antallet af aktiverede omregnes til fuldtidspersoner på baggrund af aktiveringstilbuddenes timetal og varighed.

det stiller krav til de ledige borgere om at være aktive og deltagende omkring egen situation - empowerment.

Hvis empowerment for borgerne – og dermed en højere grad af medindflydelse på valg af indsats – skal blive en realitet, er det nødvendigt med et bredt udvalg af tilbud med en fleksibel volumen, både virksomhedsrettede og andre tilbud. Det frie valg af virksomhedsrettede indsatser er alene muligt, hvis der er en effektiv indsats fra Virksomhedsservice, som er en central tværgående sektion Jobcentret. Samtidig skal der være tilgængelige pladser i virksomhedscentre og på kommunens egne institutioner og arbejdspladser. Forudsætningen for borgerens valg bygger på diversitet i tilbuddene og fleksibilitet i volumen af de enkelte tilbud. Det betyder at det vil være nødvendigt at frigøre aktiveringsmidler til at sikre muligheden for mere fleksible og individuelt tilpassede valg af tilbud og forløb

6. Indkøb og tilvejebringelse af aktiveringstilbud

Det er Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalgets mål, at indsatsen skal gøre en positiv forskel for de ledige borgere i retning af job eller uddannelse, den såkaldte "effekt". Det er ligeledes et mål, at effekten som minimum følger det landsgennemsnitlige eller regionale niveau, og at priserne på de tilbud der anvendes i jobcentret ikke er højere end andre steder i forhold til, hvad de ledige får ud af det.

Udvalget ønsker orientering om effekter og priser i en samlet vurdering af hvad indsatsen koster, og hvilket udbytte det har for at flere kommer i job eller uddannelse.

Udgifterne til vejlednings- og uddannelsesaktivering samt mentorstøtte er rammebelagt under konto 60.02, bruttobevillingen hertil udgør 71,7 mio. kr. i 2015. Pt. er ca. halvdelen af bevillingen udmøntet på faste tilbud, herunder i Kompetencecentret, på Grantoftegaard, og udgifter til STU. De øvrige midler anvendes til køb af vejledningstilbud fra eksterne leverandører, f.eks til særlige målgrupper af forsikrede ledige, og til finansiering af mentorstøtte og tilbud på virksomheder. Udgifterne til jobcentrets opsøgende virksomhedsindsats, som skal tilvejebringe virksomhedsrettede tilbud, er en del af jobcentrets samlede driftsbevilling på 48,3 mio. kr. i 2015 (inkl. budgettilførsel i efteråret 2014).

Med baggrund i aktiveringsstrategiens mål for effekt, prisniveau og prioritering af indsatser til de forskellige målgrupper ønsker Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget at der administrativt set sikres den nødvendige prioritering og omlægning af indsatserne. Omlægninger og prioriteringer, der kan betyde reduktion i Ballerup Kommunes egne tilbud i Kompetencecenteret og på Grantoftegaard, skal forelægges til politisk behandling på baggrund af fyldestgørende beslutningsgrundlag.

Virksomhedsområdet

Virksomhedsindsatsen er fra 2015 blevet opprioriteret ressourcemæssigt i forbindelse med udmøntningen af sygedagpengereformen (DUT) og ØKU's beslutning om jobcentrets fremtidige lønsum i efteråret 2014.

For at sikre et omfang og en diversitet i virksomhedstilbuddene, som matcher ovennævnte behov (ca. 400 fuldtidspersoner i virksomhedsaktivering), anvendes flere kilder i forbindelse med tilvejebringelse af tilbuddene (opliste i rækkefølge med største omfang først):

- Virksomhedspraktikker og løntilskud via jobcentrets opsøgende indsats i private virksomheder

- Virksomhedspraktikker, nyttejob og løntilskud i kommunen som arbejdsplads (jf. strategi for socialt ansvar)
- Virksomhedspraktikker i private virksomheder i andre kommuner via andre aktører
- Virksomhedspraktikker i såkaldte virksomhedscentre på udvalgte private arbejdspladser i Ballerup

Dette volumen fordrer, at jobcentret udvikler Virksomhedsservice yderligere, og at samarbejdet med virksomhederne styrkes yderligere. Målene for de enkelte kilder til tilvejebringelse af virksomhedstilbud fastsættes årligt.

Den løbende dialog, som kommunen udover jobcentret har med det lokale erhvervsliv på politisk og administrativt niveau, bør fortsat understøtte tilvejebringelsen af virksomhedstilbud til borgere med ledighed og sygdom mv.

Vejledningstilbud mv.

Vejledningstilbud skal være målrettet de ledige borgeres behov, og have høj kvalitet og effekt til prisen. Hvis et tilbud ikke har effekt eller giver progression for den ledige skal dette tilbud ikke anvendes, det gælder såvel interne som eksterne tilbud. Der skal ikke være tilbud, som ikke kan opnå en tilfredsstillende belægning (gennemsnitligt fuld belægning), og der skal ikke være finansiering af tilbud, hvis de ikke er tilstrækkeligt målrettede, og kan dokumentere effekt eller progression.

Administrationen har gennemført analyser, der viser, at effekten af de interne tilbud på Kompetencecentret og Grantoftegård er lavere end ønsket, set i forhold til udgifterne. Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget har ønsket, at der ses nærmere på analyserne, og at der udarbejdes forslag til løsninger, som imødekommer behovet for fleksibilitet og diversitet i tilbudsviften og en højere effekt for de ledige/sygemeldte borgere.

Der skal samtidig ske en løbende og systematisk opfølgning overfor eksterne leverandører via blandt andet progressions- og effektmålinger for at sikre kvaliteten i og progressionen/effekterne af de anvendte vejledningstilbud. Sammenlignet med andre kommuners aktiveringseffekter har effekten af de anvendte tilbud de seneste år ikke været tilfredsstillende, hvilket er et opmærksomhedspunkt.

Det er yderligere en løbende målsætning inden for bevillingen at gøre forsøg med anvendelse af nye eksterne leverandører, som både kan skabe en fleksibilitet i volumen og i indhold, rettet f.eks. i forhold til særlige målgrupper.